

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vln. □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 13.

V Ljubljani, dne 8. julija 1911.

Letnik IV.

Naša organizacija.

Tako je treba delati!

Preteklo nedeljo sem na daljnem Dunaju užil tako pristrčno in resnično veselje kakor ga nisem prevečkrat v svojem življenju. Bral sem namreč v zadnji »Mladosti« poročilo idrijskega okrožja o svojem delovanju v zimski in spomladni dobi l. 1910—1911. To je bil najlepši pozdrav, ki mi ga je poslala semkaj domovina. V tem poročilu sem videl utelešen lep kos našega dela za slovensko mladeniško organizacijo, videl pred seboj duševno dete, ustvarjeno v skrbeh in z mnogim trudom. Spomnil sem se na lepe Gospodove besede o materi, ki je vesela, ko je porodila. Jaz mislim, da je vsakega člana našega predsedstva isto čustvo navdajalo, ko je študiral to skrbno sestavljeno poročilo naših bratov v Idriji, ko je videl, kako naše delo ni bilo zastoj. Toda pustimo čustva in si oglejmo poročilo samo.

1. Idrijsko okrožje, h kateremu spadajo odseki Idrija, Spodnja Idrija, Črni vrh, Žiri, Cerklje in Otalež, je izvršilo revizijo nad svojimi odseki in o nji napravilo poročilo a) za predsedstvo v Ljubljani, b) zase in c) je poslalo prepis revizijskega poročila tudi vsakemu odseku, vrh tega pa odredilo, da se ima ta prepis prečitati tako pri odborovi kakor pri vaditeljski seji dotičnega odseka in tudi na občnem zboru. S tem je idrijsko okrožje pokazalo, da popolnoma umeva namen, ki ga ima revizija. Revizija naj poda natančno sliko o stanju vseh odsekov, to sliko pa mora imeti pred seboj tako revidirani odsek sam kakor celo okrožje in pa predsedstvo. S tem pa, da predsedstvo ta poročila ali objavi v »Mladosti« — za zgled — ali pa iz njih potom svojega stalnega re-

ferenta za okrožja poda ekscerpt na občnem zboru Zveze, se doseže to, da ima vsa naša organizacija pred seboj pravo podobo o sebi. Če bi vsa okrožja revizijska poročila sestavila tako vestno kakor jih je idrijsko, bi bila ta podoba tako popolna, kakor si popolnejše ne moremo želeli.

2. Neprecenljive vrednosti je nadalje to, da se na poročilu idrijskega okrožja takoj spozna, da je strogo objektivno sestavljeno. Vsak iz revizijskega poročila takoj spozna, kakšne napake pri tem in onem odseku vladajo. To se razvidi že iz opomb okrožja k posameznim rubrikam, ampak okrožje je k vsakemu poročilu dodalo tudi na koncu nekaj splošnih pregledov v tem oziru, ki v kratkih stavkih pove vse, kar je bistveno. Na primer: »Želeti bi bilo, da se vpelje pri odboru novo življenje kakor tudi, da se to življenje prenese na ves odsek, ki naj bi deloval bolj skupno in edino! Člani kakor odbor naj bi ne izdirali pezdiranja iz očesa svojega bližnjega, predno si sami iz svojega očesa ne izderejo bruna! V splošnem se opaža, da leži breme vsega dela na ramah predsednika. Naj bi se torej delo razdelilo med odbornike in bi predsednik njih delovanje nadziral. Le na ta način se bodo naučili fantje delovati v odseku in potem tudi v društvu!« — Iz teh štirih stavkov se namah vidi, kje je glavna napaka v odseku.

3. Iz posameznih rubrik v revizijskih poročilih idrijskega orlovskega okrožja se razvidi, da okrožje natančno pozna »Mladeniško telovadno organizacijo«, od vseh odsekov zahteva, da se je vestno drže in pazi, da se njena pravila povsod kolikor mogoče natančno izpolnjujejo. Tako se zabičuje enemu odseku, da morajo člani redno na leto dvakrat Sveto Obhajilo sprejeti in ne samo enkrat, pohvali, da se vrše pri odseku redno vsak teden predavanja, hoče vedeti, koliko članov je na »Mla-

Bratje Orli!

Pripravljajmo se z vso vnemo na naš nastop, ki je določen na 27. dan avgusta t. l., da bo le-ta vseskozi popoln.

dost« naročenih, jeli izobraževalno društvo v odboru zastopano, graja, da se seje vrše le »po potrebi«, ne pa redno saj vsakih 14 dni, in gleda posebno na to, da se knjige pravilno vodijo. Tako zahteva: imenik rednih članov, vložni zapisnik z akti, sejni zapisnik, kroniko, zapisnik o vsebini predavanj in številu udeležencev, posebno pa gleda na točnost in zanesljivost blagajniških knjig in daje, kakor se iz revizijskih poročil vidi, odsekom v tem oziru navodila. — Taka revizija je seveda mogoča le pri okrožju, ki »Mladeniško telovadsko organizacijo« do dna pozna.

4. V zmislu odborove seje Zveze Orlov na Brezjah leta 1910 je idrijsko okrožje tudi o vseh odsekih sestavilo skupni seznamek mladeniških večerov. Idrijsko okrožje je sploh edino, ki se je v tem oziru navodil brezijske seje natančno držalo. Na podlagi tega seznamka se notranje življenje odsekov spozna kakor duša v očesu. V zimski in spomladni sezoni leta 1910/11 se je vršilo v šestih odsekih idrijskega okrožja vsega skupaj 47 mladeniških večerov, en odsek zaradi majhnega števila članov ni posebnih večerov prirejal, pač pa so se člani udeleževali mesečnih predavanj izobraževalnega društva. Na vseh večerih se je obravnavala »Zlata knjiga« in »Mlad. tel. organ.«, pri idrijskem okrožju se je cela »Zlata knjiga« razložila, vrh tega se je vršilo več samostojnih predavanj v duhu člankov v »Mladosti«. Pri dveh odsekih so tudi Orli sami predavali, nekje je zaznamovana tudi debata.

Iz vsega tega se razvidi, kako idrijsko okrožje svojo nalogo resno umeva, kako deluje v duhu navodil predsedstva, kako ima podrejena okrožja v evidenci, kako pa jim tudi v meji poslovnika pušča vso potrebno svobodo. Takemu okrožju ni potreba veliko kaznovati, saj že njegov zgled močno učinkuje in goji pri odsekih ljubezen do dela. Tako okrožje se zna modro svojih svoboščin posluževati in kolikor mogoče vse samo uredi — in res — idrijsko okrožje predsedstvu najmenj skrbi prizadeva, ker predsedstvo ve, da znajo v Idriji najkočljivejše reči sami povoljno rešiti.

Kar mora človeka posebno veseliti, pa je to, da idrijsko okrožje, čeprav danes v tem oziru na prvem mestu, ni edino, ki tako dela. Po idrijskem je treba ravno tako pohvaliti kamniško in vipavsko. Kako je z drugimi okrožji, bo vedel boljše povedati naš brat predsedstveni referent o okrožjih, meni se tako zdi, da bo še nekaj dela treba, predno bodo vsa okrožja stala na stopnji, na kateri stoje danes zgoraj omenjena. Na vsak način pa idrijskega nobeno drugo ne dosega, kar se tiče natančnosti, preglednosti in rednosti njega poročil na predsedstvo. In pri tej priliki povemo s tisto odkritostjo, ki smo je vajeni, tole: V zadnjih časih je

marsikateri tožil, da postaja semtertje Orlom dolgčas. Eni bi radi imeli nove vaje, drugi se posebno zanašajo na letošnjo prireditvev v Ljubljani, da bo odseke poživila, sicer bi ne vedeli, kaj naj počnejo. Vsem tistim, ki jim je dolgčas, nujno svetujemo, naj preštudirajo revizijsko poročilo in seznamek izobraževalnega dela idrijskega okrožja v zadnji »Mladosti«; če sklenejo, da bodo skušali Idrijčane v letu 1911/12 doseči ali celo preteči, jim bo prihodnja jesen in zima najbolj kratkočasna v njihovem življenju.

Pri tej priliki je treba opozoriti tudi nekoliko na naše politične razmere. S. L. S., kateri pripadamo, se v našem ljudstvu čedalje bolj vkoreninja in zmaga. Kruto pa bi se motil, kdo bi mislil, da smemo zdaj na lavorikah spat. Liberalizem ne napreduje, pada pa tudi ne. Liberalna plesnoba se slovenske hiše v kotu še zmirej drži in če neprestano ne bomo čistili in zračili, se bo začela širiti. Socialna demokracija pa narašča, počasi sicer, pa gotovo. In kar se splošno naše države tiče, gremo katoličani resnim časom nasproti. Francoski, portugalski, laški in španski zgled vleče. In če se bo liberalizem začel po državi oglašati, bo tudi v naši domovini odmevalo. Pa tudi če bi okrepljenje svobodomiselstva pomenjalo le nekaj čisto slučajnega, bi se utegnilo utrditi in razpresti, če bomo katoličani to omalovaževali.

V slovenske razmere predstavljeno, se pravi to: svojo organizacijo moramo izpopolnjevati dalje. Danes pa je pač vsakemu, tudi tise mu, ki je svoj čas Orle bolj z nezaupanjem gledal, jasno, da je izobraževalno delo pri naši mladini za našo stranko v enem oziru najbolj važno delo. Brez vzgoje naraščaja bo po nas! Torej Orel ne sme zadremati. Idrijsko okrožje kaže, v kakšni smeri mora delo pri Orlu iti, kako mora biti intenzivno, kako se mora nadzirati in kakšna mora biti njegova vsebina. Sicer pa tako naše predsedstvo, kakor tudi »Mladost« dajeja zadosti navodil, kako je treba delati. Seveda, nečesa nam res zelo manjka. Člani našega predsedstva so s svojimi stanovskimi posli preveč obloženi, da bi mogli kakor svoj čas po shodih. Zato pa je tako zelo potrebno, da okrožja vzgoje izvrstne in navdušene govornike. Vzgojiti pa se drugače ne dajo, kakor po mladeniških večernih šolah strogo v duhu naših brošur in knjig.

Važno je tudi delo pri mladeniški organizaciji po politični potrebi primerno razdeliti. Tako je gotovo, da moramo Orla posebno gojiti po industrijskih krajih med delavsko mladino, oziroma v krajih, kjer se delavstvo zraven kmečkega ljudstva naseljuje in narašča. Tu razun na Jesenice, Zagorje itd. mislimo posebno na ljubljansko okolico. Idrija je na

ravnost sijajen zgled, da se tudi pri delavski mladini da veliko doseči.

Kar se tiče kmetov, moramo veliko skrb obrniti na Dolenjsko in na nekatere okraje na Gorenjskem, tako na loški in kranjski. Orlovska organizacija bi bila tudi Koroški, kjer zadnje volitve niso ravno bogve kako sijajno za nas izpadle, krvavo potrebna, vendar, kar se tega tiče, je bilo do zdaj vse prizadevanje bob v steno. Goričani grede svojo pot, o njih vemo približno toliko kakor o mesecu. Lepa prihodnost se Orlu obeta na Štajerskem, koder je liberalizem na celi črti potolčen.

To je nekaj misli, ki jih je vzbudilo v nas, ko smo motrili vzorna poročila idrijskega okrožja. Naj bo to zgled, ki mu bodo sledila vsa orlovska okrožja!

Zlata ptička.

Dragi mladenič! Ravno sredi najhujšega dela boš dobil v roko to številko svojega lista. Jutranji svit te kliče še pred solncem na travnik in klepišni kamen zapoje svojo monotono pesem, preden prično solčni žarki piti roso po cvetju. Čim bolj pa gino kaplje po travi vsled julijske vročine, tem gostejša rosa pade na tvoje znojno obličje. Veliko dela in znoja, a malo počitka! To je sedaj tvoje življenje. Zato ti pa tudi jaz danes ne nameravam v prostih trenutkih narediti kakega dolgega poučevaja, ampak hočem ti enkrat za izpremembo povedati povestico, ki si jo morebiti že bral v ljubkih Zupančičevih »Pisanicah« pod naslovom »Zlata ptička«. Poslušaj!

Zlato ptičko so ujeli trije fantje mladi. Kdo jo bo imel? Vsi bi jo seveda radi. Iz zadrege jih reši ptička sama s svojim predlogom: »Fnatje! Če me izpustite, izpolnim vam vsakemu tisto željo, ki jo najprej izreče. Kar želite!«

In oglasil se je prvi fant — postrani stoječi povaljani klobuk in zamazana obleka sta pričala, da mu niso znane samo ceste, ampak tudi cestni jarki — in govoril: »Daj mi tako čašo, da lahko vedno pijem, a ne izpijem!« — Ni bila vesela ptička tega odgovora, a držeč se pogodbe, je odgovorila: »Želel si — imaš jo!«

Oglasil se je drugi fant: »Daj mi tako mošnjo: Vedno štejem — ne preštejem!« — Tudi tega odgovora ptička ni bila vesela; prošnjo pa je seveda uslišala.

Tretji fantič — močan in trden kot hrast, oči pa milih in jasnih — se je oglasil zadnji: »Ptička, daj mi tako srce, da mi bo čelo vsak čas vedro in lice jasno, srce pa korajžno, naj si pridejo nad me tudi hudi časi!«

Nista umela prva dva fanta teh besed in sta se smejala. Ptička pa mu je z ljubez-

nivim pogledom in smehljajem obljubila izpolnitev njegove želje in odletela. Tudi fantje so se razšli in so živeli vsak po svoje na tem božjem svetu.

»Prvi fantič je popival,
po jarkih polegal.
Drugi fant je kvartopiril,
se s sleparji kregal.

Tretji fantič rano vstajal,
hodil je na delo,
v mraku se domov je vračal —
pa zapel veselo.«

Ali ni sedaj nepotrebna vsaka beseda razlage. Sam veš, dragi moj, koliko tvojih vrstnikov išče sreče v življenju tam, kjer jo je iskal prvi mladenič. Mesto sreče pa najdejo trajno nezadovoljnost, mržnjo do reda, do dela, razpor z domačini — kdo bi pač našteval vse dobro znane nasledke pijače!

V tebi pa vidim tretjega fanta, ki dela veselo doma za svoj dom, za svojo obrt, ki ji stavi varen temelj sreče v bodočnosti s pridnim delom in razumnim življenjem. Nad njegovim delom počiva božji blagoslov; da je vesel in vriska in poje, za to on ne rabi ne omotenja po alkoholu, ne mernikov cekinov; veselje mu izvira iz zavesti izpolnjene dolžnosti in iz uspehov njegovega dela. — Blagor tebi, tretji fantič!

Naraščaj na Štajerskem.

Štajersko. Kranjski deželni šolski svet je iz umljivih vzrokov prepovedal vsak ljudskošolski naraščaj, sokolski in orlovski (tudi turnarski, če jih je kaj). Za Štajersko take prepovedi ni, dasi imajo liberalci po Spodnjem Štajerskem precej naraščajev, tudi ženskih. Zato je želeti, da bi tudi graški deželni šolski svet izdal tako prepoved. Orli so se raditega po svojih poslancih že obrnili na kompetentno mesto, a brez uspeha. Da se pa vendar izposluje kaka izjava šolske oblasti, so nekateri štajerski odseki nalašč ustanovili orlovske naraščaje v krajih, kjer so zagrizeni liberalci, ker je bilo upati, da bodo ti protestirali proti orlovskim naraščajem pri višji šolski oblasti. In res, na te limanice je nasedel učitelj K. v Št. Jurju ob Taboru. Dal je vlogo na okrajni šolski svet z zahtevo, da se šentjurski naraščaj prepove. Orel pa je dal protivlogo, sklicevaje se na to, da imajo naraščaje tudi Sokoli. Obenem je izjavil, da se podvrže le, ako se prepove sploh vsak naraščaj na Štajerskem. Zato je šla vsa zadeva v Gradec. Tu pa menda niso hoteli biti preveč radikalni in so, kolikor se je izvedelo, opozorili okrajni šolski svet na paragrafe, po katerih se lahko naraščaj prepove. Okrajni šolski sveti v celjskem političnem okraju so nato

prepovedali vsak naraščaj. A liberalci ne upoštevajo tega odloka, imajo še naraščaje. Vsa stvar visi za zdaj v zraku. Da se pa vendar ta zadeva dožene do konca, prosimo somišljenike po Štajerskem, naj nam kratko javijo, kateri Orli in Sokoli v bližnji in daljni okolici imajo naraščaje. Obvestila naj se blagovolijo poslati okrožju savinjskega Orla v Petrovčah ali njega načelniku Karolu Čulku v Št. Jurju ob Taboru.

Telovadba.

Redovne vaje na mestu.

A. J.

3. Obrati.

Obrati na mestu se prištevajo pravzaprav k prostim vajam, toda ker se pri redovnih vajah vedno uporabljajo, jih hočem tukaj na kratko opisati.

Obrati so: četrtnski, polovični, cel in dvojni obrat.

Četrtnski obrat je tisti obrat, pri katerem izpremeni telovadec svojo smer za eno osminko kroga do prejšnje smeri, v kotu 45° med čelno in bočno smerjo.

Polovičen obrat je tisti obrat, pri katerem se smer izpremeni za en četrtnski krog in se pride iz bočne smeri v čelno in obratno iz čelne v bočno.

Cel obrat je tisti obrat, pri katerem se smer izpremeni za pol kroga in se pride iz čelne smeri v čelno, iz bočne smeri v bočno smer.

Dvojni obrat je pa tisti obrat, pri katerem se izpremeni smer za cel krog, tako pridemo, ko smo obrat izvršili s čelom v isto smer, iz katere smo izšli.

Četrtnski in pol obrata se dela na desno in levo, kamor se že poveljuje.

Če se poveljuje desno v bók, ali s čelom, se telovadci obrnejo na peti desne in prstih leve noge tako: takoj ko se je začelo povelje d. v. b. (s. č.), se dvigne leva peta, tako da stojimo samo na prstih, obenem dvignemo prste desne noge in se na desni peti, z odzivom z lev. prsti obrnemo v desno. Takoj med obratom se prenese teža trupla na desno nogo, leva pa postane (s prsti vred stegnena) zanožna (zanožna stoji z levo). Ta prvi del se trenutno naznači. Nato se leva noga prinoži k desni do spetne stoji, da pridemo zopet v lepo temeljno postavbo v drugi smeri.

Istotako se dela to v levo. Na levi peti in na desnih prstih se obrnemo v levo do zanožne stoji z desno. Nato se desna prinoži.

Z rokama naj se pri obratu ne maha! Drži naj se jih cel čas v priročenju. Kolena,

noge, na katerih se obračamo, naj se ne krči. Obe nogi bodita stegnjeni.

Četrtni obrata delajo telovadci na povelje: **Desno (levo) v prékl!**

Pol obrata se dela na povelje: **Desno (levo) v bók (s čelom). Iz reda (čelne vrste):** »V zastop d. (l.) v bók!« **Iz zastopa (ločene vrste):** »V red d. (l.) s čelóm!«

Te obrate se vadi z začetniki razdeljeno na dve dobi.

Na eno obrat v l. (d.) do zanož. st. z d. (l.) na dve prinoženje.

Celi obrat, na povelje »S čelom **s p r é d**«, ali »S čelom **v z á d l**« se dela **vedno samo v levo!**

Na levi peti in na desnih prstih se z odzivom teh obrnemo v levo za pol kroga. Desno nogo premaknemo v desno do zanožne stoji z desno. (Teža trupla se že med obratom prenese na levo nogo.)

Nato, ko se ta stoji trenutno naznači, se z desno prinoži do spetne stoji.

Tudi ta obrat lahko začetniki razdeljeno vadijo na dve ali celo na tri dobe.

Na eno se obrnejo v levo. (Prsti in peta ostanejo na prvotnem mestu.)

Na dve se prenese desna noga v desno do zanožne stoji.

Na tri se prinoži.

Pozneje se vadi razdeljeno samo na dve dobi.

Na eno obrat v l. do zanožne stoji z d. Na dve prinoženje.

Dvojni obrat ne pride skoro nikoli do veljave, zato se ga izpusti iz telovadnega sestava.

4. Dvored.

V redu, v katerem naj bo razdalja med vsakim telovadcem za širino pesti (štirih prstov) [da se nemoteno lahko delajo obrati in se telesa ne sujejo z laktmi drug ob drugozaga], se telovadci odštejejo sami ali pa jih odšteje načelnik ali vaditelj v prvega in v drugega,

Odštevati se prične pri večjih, ki so navadno na desni strani.

Prvi in drugi sta si nerazdružna sosedata, ki spadata skupaj in se vedno ravnata drug po drugem. In ako se je odštevalo od desne proti levi, so vsi prvi obenem **desni**, ker stojijo na desni strani svojih sosedov, ki so drugi, in obenem **levi**, ker stojijo na levi strani desnih sosedov.

Če se poveljuje: **V dvored drugi v z a d l** ostanejo prvi (desni) na mestu, vsak drugi (levi) pa stopi z enim odkorakom nazvzd v desno (ker je prvi na njega strani) za svojega prvega.

Ko je ta razklenjen dvored naznačen, pogledajo telovadci prvega in drugega reda v desno, ravnajo v desno in dvored proti desni sklenejo.

Desni krajnik družega reda naj pazi na razdalje med prvim in drugim redom, ki naj bo za dober korak.

Ko je drugi red uravnan, telovadci družega reda (drugi — levi) brez povelja kretno z glavami v levo, da svoje prve dobro krijejo.

Vsi prvi (prvi red) pa vztrajajo v ravnanju do povelja: Premo glej!

Iz dvoreda se pride nazaj v en red na povelje: V en red drugi vspréd!

Na to povelje se prične dvored razmikati (razklepati) proti levi. Prvi se razmaknejo proti levi toliko, da nastane med vsakim prvim prostora za enega telovadca iz drugega reda.

Vsi drugi se pomikajo tudi za prvimi proti levi tako, da jih vedno krijejo; in ko se ustavi prvi, se ustavi drugi in čaka, da se napravi na levi strani prvega prostor. Nato stopi z enim odkorakom naprej v levo v prvi red na levo stran — desnih sosedov.

Kadar je dvored dolg, tedaj se prehaja v en red počasi, tako da se prično iz dvoreda v en red spojati najprej na desnem krilu, potem pa polagoma drug za drugim proti levemu krilu. Ko je red dovršen, naj se brez povelja lepo ravna!

(Dalje.)

POPRAVKI.

V »Mladosti« št. 11, str. 89, II. prosta vaja: 1 b beri: Ni zki počep — **predročenje.**

Str. 90, 8. odstavek, 4. vrsta beri: Predročenje gor z levo dol z desno, in ne gor z desno in dol z levo.

Naši fantje.

Okrožja.

Škofjeloško okrožje. V nedeljo, dne 21. m. m. se je vršil roditeljski tečaj za omenjeno okrožje, pri katerem je bilo zastopanih 25 fantov iz Škofjeloke, Stareloke, Selca in Zeleznikov. Kako velikega pomena so taki tečaji, se je pokazalo šele ta dan, kajti vsi fantje, brez razlike, so se vračali domu z navdušenjem in veselega srca. Pod strogim nadzorstvom in voditeljem bratom Vinkotom Rozmanom so fantje jako veliko pridobili, ne samo pri telovadbi, marveč tudi pri disciplini, tako, da jim bo sedaj veliko lažje se pripravljati za javen nastop v Ljubljani. Sklenilo se je, da se vrši občni zbor okrožja v Selcah na binkoštni ponedeljek dne 5. junija, o katerem bomo še pozneje natančno poročali. Sklenilo se je, da se napravi dne 28. maja izlet k sv. Joštu, kateri se je izborni obnesel. Z veseljem so se zbrali fantje celega okrožja na Čepulah, da korakajo na grič sv. Jošta skupaj. Ko dospemo pod Grič, na katerem stoji cerkev, so zagrmeli topiči v pozdrav Orlom, med katerih gromenjem je zavladalo med Orli tako navdušenje, ki se sploh ne da popisati. S podvojenim veseljem in ponosom smo korakali potem v cerkev, kjer je daroval peto mašo č. g. Baloh; lepo je bilo videti, ko sta stregla pri sveti daritvi dva brata Orla v kjeru. Gospod Baloh je pa tudi še v kratkih in jedrnatih besedah razložil orlovsko organizacijo ter spodbuil fante k skupnemu in vstrajnemu delovanju; kakor so vaše srajce rdeče, ravno tako naj bo tudi vaše srce goreče za pošteno stvar, katoliško

cerkev, Mater božjo in domačo grudo, slovensko zemljo. Sklenil je pridigo z besedami: In kadar zopote orlovski rog v boj zoper sovražnika svete cerkve in slovenskega naroda, tedaj bratje, dvignite se vsi, kakor en mož in prihitite na bojno polje in prepričani bodite, da bomo tudi premagali sovražnike, ki vam hočejo iztrgati zadnji čut do katoliške cerkve in materne jezika. Na tem mestu naj bo izrečena č. gospodu Balohu prisrčna zahvala za njegovo požrtvovalnost. Na svidenje prihodnje leto dne 28. maja pri sv. Joštu. Na zdar!

Loško okrožje. Spanje pravičnega je spalo naše okrožje od lanskega avgusta. V lepem spominu nam je še skupni nastop v Selcih in na Vel. Smaren v Cerengrobu. Od takrat smo delali samo vsak odsek za-se. V nedeljo, 21. maja, smo imeli zopet okrožni vaditeljski tečaj in sejo v Škofji Loki. Nedeljo pozneje je krasno uspel skupni izlet k sv. Joštu. Tam se je sklenilo, da napravi naše okrožje vsako leto na to nedeljo izlet tje kaj. — Na binkoštni ponedeljek popoldne je bila pa sklicana seja okrožja, pa je bil bolj občni zbor. Udeležilo se ga je 22 bratov. Po kratkem poročilu posamnih odsekov se voli odbor. Za predsednika je po listnih izvoljen br. Urhas (Škofja Loka). Drugi se volijo z dvignjenjem rok: podpredsednik br. Kepec (Selca), tajnik br. Kramaršič (Stara Loka), blagajnik br. Tavčar (Zelezniki), tajnikov namestnik br. Bešter (Selca). V tehnični odbor so izvoljeni: načelnik br. Krek (Škofja Loka), podnačelnik br. Megušar (Selca). V vaditeljski zbor so določeni br. Oblak (Škofja Loka), br. Langerholc (Stara Loka), br. Nastran (Selca), br. Vidmar (Zelezniki). — V okrožno blagajno plača vsak odsek po 2 K na leto. Vsak mesec je seja in v kraju, kjer bo, obenem revizija odseka in javno ljudsko predavanje. Za prihodnji tečaj, ki bo 2. julija, se soglasno določijo Selca. Br. Kramaršič predlaga, naj si okrožje napravi svojo godbo. Po dolgem razgovoru se naroči predlagatelju, da do prihodnje seje to natančneje prouči in o tem poroča. — Vse zborovanje je bilo zelo živo. Veseli smo se razšli v upanju, da se znanprej večkrat vidimo vsi skupaj. Skušnja nam je pokazala, da tudi okrožno spanje prav nič ne koristi.

Vipava. Seja se je vršila dne 4. junija. Razmotrivalo se je samo vprašanje glede izleta v Ljubljano.

(Odgovor.) Svetujemo vam, da se glede posebnega vlaka obrnete na pripravljalni odbor v Ljubljani.

Vrhnik. Seja se je vršila dne 11. junija na Vrhniki. Važen sklep je, da naj se pripravijo odseki, da vplivajo na svoje podporne člane, da si nabavijo kroje.

(Odgovor.) Graja odseka na Z. se vzame na znanje. Podporni člani, ki nameravajo nastopiti v kroju, se morajo vaditi v korakanju in v redovnih vajah.

Srednja Vipava. Vipavsko okrožje se je ločilo v dva okrožja. V srednjevipavsko okrožje spadajo odseki: Batuje-Selo, Dornberg, Prvačina, Črniče, V. Žablje, Kamnje, Vitovlje, Sempas, Rihenberg, Skrbina. Okrožni odbor je sledeči: Ign. Leban, predsednik, Fr. Černe, prvi podpredsednik, Al. Lojk, drugi podpredsednik, Aleks. Furlan, tajnik, Al. Subič, tajnikov namestnik, Fr. Rojc, blagajnik, Fr. Geželj, blagajnikov namestnik. Vaditeljski zbor: And. Rojc, načelnik, L. Bandel, podnačelnik. Prva okrožna odborova seja se je vršila dne 4. junija.

Odseki.

Iz Prežganja pri Litiji. Tudi v našem oddaljenem, visokem in pozabljenem kraju se je začelo daniti. Dne 28. maja se je ustanovil samostojni telovadni odsek Orlov; pristopilo je takoj lepo število 37 članov. K ustanovitvi je prišlo iz bližnjega Šmarha 10 Orlov v uniformah pod vodstvom brata Franceta Krische, kaplana v Šmartnem. Ustanovni shod je bil v šoli, kjer je brat Krische pozdravil navzo-

če, označil z navdušenimi besedami pomen in namen orlovske organizacije, namreč dušna in telesna izobrazba. Posebno je to pomembno za Prežganje, ki bo najvišji Orel na Dolenjskem; večina fantov je bilo vdano pijačevanju in surovosti, sedaj se bodo pri pošteni zabavi izobraževali. Nadalje prebere poslovnik in ga razloži, kar se od navzočih članov odobri. Potem domači župnik Jaklič pozdravi shod in z vznešenimi besedami priporoča vstrajnost in pogum, daje nasvete, kako bi se Orel denarno in duševno opomogel. Kajti nima ne telovadnice, ne orodja, edino le dobro voljo in navdušenost. Sčasoma se bo vse poskrbelo. Brat Krišče vabi na ustanovni shod in otvoritev »Doma« v Smartno dne 25. junija ter v Ljubljano na ljudski tabor meseca avgusta. Potem so člani zunaj telovadili, trobili in se pošteno zabavali; ljudi je bil vse polno, ki so jih z zanimanjem gledali ter hvalili lepo obnašanje in vzorni red, ki ga imajo. Največ zasluge, da se je Orel ustanovil, ima županov sin Jožef Gale, ki z velikim zanimanjem producava vse mladinsko gibanje; izobrazil se je toliko, da je izbran načelnikom. Ravno tako veliko zaslugo za mladeniško organizacijo ima domači organizator Vinko Jovan, ki zbira krog sebe fante, jih vodi v pteju in navdušuje za Orla; ima močan pevski zbor 18 fantov, in se drugače vselej udeležuje sestankov in telovadbe. Hvala obema za obili trud. 12 se jih je oglasilo takoj za kroje, ki jih bodo naredili nekateri bratje Orli krojači. Dobra volja, vstrajnost in pogum bo vse premagal. Na zdar!

Mengeš. Poročil se je načelnik kamniškega okrožja br. Ivan Rodč, naš vrli somišljenik, z gospico Anico Breznik v Ihanu. V krasnem sprevedu so ga od doma do cerkve spremili bratje Orli. Poročal je brat nevestin dr. Breznik. Našemu zvestemu pristašu kličemo: Na zdar!

Dolenji Logatec. Tiho je naše delo in vendar, ako pogledamo nazaj, vidimo za seboj uspehe. Orli delujemo povsod, bodisi pri krasno se razvitem dramatičnem odseku, pri pevskih zborih itd. Seveda pri vsem tem ne zanemarjamo tudi naših poslovnih dolžnosti. Vršijo se vsako nedeljo zvečer redni fantovski sestanki, katere vodi naš vrli gospod župnik. Telovadba se vrši tedensko dvakrat. Posebno sedaj, ko sta nam našo lepo dvorano-teovladnico tako krasno poslikala požrtvovalna gospoda Hamerlitz in Gosar. Za delo in trud, ki je res neka posebnost, bodi njima najlepša hvala. In v tej dvorani se sedaj pridno pripravljamo za avgust. Nabiramo istotako fond za Ljubljano. — Dne 28. maja t. l. se je poročil vrli naš podporni član Karel Jamnikar z vzorno Bogomilo gđč. Franico Poženel. Pevski zbor Orlov njima je zapel predvečer poroke tri krasne pesmi, katere je nalašč za to zložil brat nevestin br. Franjo Poženel. Orli so mu vozili tudi balo in prvič se je doseglo to po prizadevanju Orlov, da se je vozilo brez tiste hreščeče harmonike. Ob tej priliki sta darovala novoporočenca našim društvom 40 K. Bog ju živi! Želimo si, da nas tudi v bodoče podpirata s svojim uspešnim delom v naši organizaciji. Nabrali smo zadnji čas tudi precej podpornih članov. — Sedaj pričinja čas težkega poljskega dela, dostikrat bomo prišli zvečer zmučeni domov, ali Orel ne pozna počitka, dokler ni dovršil svojega dela v telovadnici. Skozi zavednost naših načel krepko naprej!

Gabrje (na Goriškem). Čeravno smo že davno ustanovili odsek Orla, se še nismo oglasili v »Mladosti«, svojem glasilu. A govorili so za nas in brez nas drugi, oglasil nas je odsek v Branici, kjer smo poprej nekateri telovadili. Cela tri leta, od sestanka v Škofji Loki, smo delali po malem. A vino in »kaj mene briga« sta bila močnejši, zato ni šlo. Duhu časa pa in tej blagi misli organizacije katoliške mladine se nikdo ne more dolgo upirati, če ima le še količek vere, katere ga je mati učila. Mlada moč, želja po napredku nas je dramila; uspehi velike armade slovenskih fantov so nas vzpodbujali; ta s svojo dišavo tako prijetno vabeč šopek, sestojč iz prekrasnih rožic vseh naših pokrajin, raznoličnih

po barvi, rasti in značaju, mladine kranjske, štarske in goriške, ta mičen duh je privabil tudi nas iz zasplosti; premagali smo lenobo, se potrudili, da spoznamo vsebino tega šopka in mu darujemo tudi mi eno cvetko. In sedaj imamo organizacijo, in tem bolj smemo biti ponosni nanjo, ker je delo samo našega truda, ker tudi sedaj nimamo človeka, ki nam bi mogel in hotel pomagati; kar imamo, smo si z nadnaravno pomočjo ustvarili sami! Ni nas dosti po številu, a kakor se mladiči, ki so prvič zapustili gnezdo, držijo matere in komaj čakajo, da so zopet pod nejenim okriljem in varstvom, tako se zbiramo mi v naši lepi organizaciji. Pa nasprotniki? Da bi jih res imeli, značajne in resne! A oni, ki nas zaničujejo, so le taki, ki vidijo vso zadovoljnost in blagor v vinu, ponočevanju in prazni glavi; kdor pa dvigne oči, ta je z nami. Do prihodnjic: Na zdar!

Sostro. Pri nas se Orli tako-le gibljemo letos: Vsako nedeljo imamo predavanje. Razlaga se nam po »Zlati knjigi« o Orlovem namenu, delu in vzorih o poglavitnih dolžnostih Orla. Dalje o prijateljstvu, v čem se kaže prijateljstvo Orlov na znotraj in na zunaj, o Orlu ter nasprotnikih, o značajnosti, odločnosti in trdni volji zoper zunanje nasprotnike in drugič nasproti lastnim nagonom, o Orlovem viteštvu — neomadeževanem življenju, o nevarnostih in grešnih priložnostih za Orla, o notranjih sovražnikih Orla in o drugih prelepah naukih »Zlate knjige«. 14. maja se je začela razlagati »Mladeniška telovadna organizacija«. Vsi važnejši članki iz »Mladosti« se nam skupno prebero. Vsak mesec je skupna seja predsedstvenega odbora in vaditeljskega zbora. Meseca marca se je udeležil odsek telovadnega tečaja v Polju. Na sv. Jožefa je bilo skupno sveto obhajilo v kroju. Popoldne istega dne smo šli Orli v Sadinjo vas na izlet. V tem času se je udeleževal odsek po zastopnikih sej Z. O. in obenem telovadbe v Ljudskem domu v Ljubljani. Tudi na Bledu sta bila pri seji dva Orla, 11. junija je pohitel Orel v Ljubljano k blagoslovljenju društvene zastave šentpeterskega prosvetnega društva. Na sv. Rešnjega Telesa dan smo bili zjutraj pri procesiji, popoldne pri litanijah, nato pa smo korakali k pogrebu umrlega člana v Hrušico. Vseh uniformiranih Orlov nas je 40. — Dvakrat na teden prihajamo v prostorno dvorano k telovadbi. Statistiko natančno vodi načelnik Fr. Gašperšič. Dobili smo letos nove kroge ter nihalni drog. Imamo sedaj naslednje telovadno orodje: drog, skok, bradljo, ročke, palice, kroge in nihalni drog. Vadimo se pridno za nastop v Ljubljani in javno telovadbo v Sostrem. Na zdar!

Gradec. Kakor smo svojčas že poročali, je Orel v Gradcu že dobrega pol leta deloval; gojil telovadbo in imel čez 30 predavanj, ki so bila nalašč za fante prirejena. Pripravljal se je za čas, ko bo stopil kot čvrst, izkušen junak na dan brez strahu ali bo šlo naprej ali ne. Ta dan je bil na praznik sv. R. Telesa. Če si stopil v prostore »Kresac«, udaril ti je prijeten vonj nasproti — vonj rož iz vencev, ki so jih napleli fantje sami, da dostojno proslave oficijelno ustanovitev Orla. Dvorana je bila nabito polna — sami sveži, čili obrazi, kamor si pogledal. V dvorano vstopi g. dr. Krek v družbi gg. »Zarjanov«, ki so ravno ta dan praznovali desetletnico »Zarje«. Živio in Na zdar-klici so zadeloni, da se je hiša tresla. Orli-tamburaši pa so udarili Orlovsko himno. Po pozdravu predsednika govori dr. Krek, kateri nam je poldrugournem govoru vzbujal na obrazih solze in smeh, v srcih pa nam užgal pramen navdušenja, ki ga ne bo pogasila nobena sila več. Velika večina poslušavcev je to pot dr. Kreka prvič slišala. Zato je pa bilo vse, kar je dr. Krek govoril, novo in je neizmerno vplivalo na poslušavce. Po viharju navdušenja zaigrajo tamburaši »U boj! U boj!«, nakar govori naš voditelj g. phil. Puntar, ki razloži namen in cilje naše organizacije in navdušuje mladeniče k plemenitemu delu. Potem prečita br. Erman poslovnik in nato se izvoli sledeči odbor: Predsednik br. phil. Puntar, podpredsednik br. Rado Kozar, načelnik Erman, podnačelnik br. Al. Pukšič, Iv. Kvas in Janko Zlahtič

odbornika. Sedaj je pa prišlo nekaj, kar nismo pričakovali. Navzoči so bili pri shodu zastopniki raznih slovanskih akademičnih društev, ki so se mudili povodom desetletnice »Zarje« ta dan v Gradcu. Iznenadil jih je impozanten mladeniški shod in dali so duška čutilom v navdušenih pozdravih Orlu. Zastopnik češko-katoliškega akademičnega društva »Lipa« na Dunaju, g. Smykal, želi v imenu poštenih čeških fantov Orlu rasti in blagoslova. Poljak iz Varšave g. Orszak izroči iskrene pozdrave v imenu moravskih Orlov, g. Vladimir Smolčič pa takisto navdušeno pozdravlja v imenu hrv. kat. akademičnega društva »Hrvatska« na Dunaju. Vsakemu pozdravu je sledilo navdušeno, dolgotrajno ploskanje. Vse to je gledal g. dr. Krek in povzel je še on besedo ter najprej izročil mlademu Orlu v Gradcu pozdrav od Zveze Orlov v Ljubljani, potem pa vnel fanto za svete cilje naše, kakor le on zna. — Drugi večer smo imeli telovadbo in potem vpisovanje članov. Pristopilo je koj 30 fantov, med njimi 25 telovadcev. V nedeljo potem se nas je dalo 23 fantov, ki že imamo telovadno obleko, fotografirati v spomin na dan, kakršnega še niso doživeli graški Slovenci. Korakali smo takrat od fotografa prvič v dvostopu skozi mesto tako, da je vse gledalo za nami; a vsak si je moral nehote priznati, da so to »fest fantje«. Potem smo pa imeli v svoji gostilni odhodnico br. Zaveca in Perkota, ki sta šla proti Dunaju. Nastopila je tu cela vrsta fantov govornikov, vseh misel pa je bila: Biti hočemo Orli in poštenu slovenski fantje tudi v tujini. Tujina se naj uči od nas poštenosti in pravice, mi se ne bomo od nje izprijenosti in goljufije! Na zdar bratje v domovini!

Leposlovje

Naša Micika.

Povest slovenskega dekleta.

Spisal Stanko Bor.

(Dalje.)

In bilo je že pozno — vsi so odšli iz gostilne razun fantov in harmonikarja — ko mu je prišlo skoraj z muko in težavo na misel, da ne dela prav, pomislil je za trenutek — pa je stopila natakara k njemu.

»Ali greste še enkrat plesat?« je vprašal s trudnim glasom.

»Da! Toda nekaj lahko še prej storiva! Kaj bi se vikala?! Vsi fantje se z vsemi vaškimi dekleti tikate, zakaj bi se z menoj ne? Jaz sem enaka njim, nič več! Pijva bratovščino!«

»To ne gre!« je zinil Tone.

»Pijva jo!« prinesla si je kozarec in si natočila Tonetovega vina.

»Tako! primi kupico . . . skleniva se s kormolci . . . izpijva . . . eks! . . . Tako! Moje ime je Angela. Ti si Tone! Ali veš, kaj pride sedaj?«

»Ne vem!«

»Sedaj se morava poljubiti!«

»A-a? Kako to? To vendar ne gre . . .«

Prijela ga je hitro za glavo in ga poljubila na rdeči ustnici. Fantje so se nad tem zgražali, Toneta samega je bilo sram.

In pila je bratovščino z vsemi ostalimi fanti, poljubila vse — in nič več se niso zgražali. In potem jim je razložila pravila, ki vežejo vse, ki se pobratijo. Štefan vina mora plačati vsak, ki se pregreši z »vi«.

In pregrešilo se jih je precej. In so plačevali. In ko se je pregrešil Tone in je prinesla štefan in videla, da ga ne bode mogel sam izpiti, je s svojo zgovornostjo dosegla, da se je Tone spoprijaznil s fanti.

In pili so pozno v noč in se proti jutru težkih glav, nejasnih misli, otrpnjenega spomina odgugali proti svojim domovom.

V.

Jej, to vam je razburila vas novica o včerajšnjem počenjanju fantov v gostilni. Angela je naredila napako, da ni še harmonikarju ponudila bratovščine, fanta je to malo pogrelo — in maščeval se je. Dekleta so se zgražala, starejši svet je govoril o javnem pohujšanju.

»Ali že veš?« je ogovoril France Toneta.

»Kaj?«

»Izdani smo! Vse se je zvedelo!«

Toneta je bilo malo sram.

»Strupeni jeziki!«

»Ti si začel!«

»Zlomka vendar, zdaj bom pa jaz vsega kriv!«

Ona me je takorekoč prisilila!«

»Hm, veš, mestne navade ne spadajo med nas!«

»Saj res ne bi bilo tega treba! Meni bi bilo vse eno, ali jo vikam ali tikam; da mi le postreže, pa je!«

»Meni se je pa zazdelo, da sta se vidva že do dobra spoprijaznila! Tako se je sukala okoli tebe, kakor da si res samo ti vreden njene naklonjenosti! Bal sem se že, da se zagleda v tebe — in ti v njo: Včeraj se tudi ti nisi preveč neprijazno vedel do nje!«

»Bah, kaj boš govoril! V začetku sem se res malo bolj sukala okoli nje, pa le zato, da bi domača dekleta malo razjezil, a potem, no, saj si videl, potem se je pa sama silila za ples!«

»Ni bilo prav, da smo na koncu napravili ono neumno pobratenje!«

»Kaj hočemo! Vino je krivo!«

»Ali gremo v nedeljo zopet?«

»Seveda, samo malo bolj previdni bomo morali biti. Veš, France, tebi povem, drugemu ne bi: Nekaj časa bom še uganjal burke, a potem preneham in se oženim!«

»Z Micko!«

Seveda! Ali ti ni všeč?«

Boljše nisi mogel izbrati! Boga zahvali, da te mara!«

Razšla sta se. Vaščani so ju čudno pogledavali, iz njih oči je sevalo skoraj zaničevanje, ker sta taka dva korenjaka, dosedaj spoštovana fanta, naredila tako neumnost. Sram ju je bilo, klonila sta glavi in odšla hitrih korakov k svojem delu.

Vsaka vas ima hišo, kamor prihajajo vse novice še gorke, kjer se premlejo in povečajo, v tej povečani in pomnoženi izdaji romajo potem k osebi, katera se mora predvsem zanimati za dotično stvar. V naši vasi je bilo tako torišče pri šivilji Toni. In zbrala so se tistega ponedeljka dopoldne vsa dekleta, kar jih ni bilo na poljskem delu, in premlela do dobra počenjanje fantov. Zgražanja je bilo veliko, nič manj pikrih ni padlo na Angelo, skupno so grajale vse fante, za posameznika se je potegnila ta ali ona iz njej znanih razlogov, samo za Toneta se ni zavzela nobena — in bil je obsojen najhujše in brez vseh volitev izbrane delegatkinje vaškega ženskega zbora so soglasno, seveda s primernim komentarjem, sklenile, da se mora obvestiti Gabrova Micka o počenjanju svojega fanta, o sramoti, ki ji jo dela.

Pa je stopila ena k Gabrovim. Po ovinkih je prišla na predmet.

»Veš, Micka, to je nekaj nezaslišanega!«

»Kaj zopet?«

»Tako počenjanje, tako pohujšanje! Poljubovali so se z ono! Pomisli, poljubovali, in tvoj Tone najbolj, on je začel, on . . .«

»Čuješ, ti, kaj pa to mene briga?«

»Ne briga te, ne briga te! O, ta je pa lepa! To rej ti je vse eno, kaj počenja tvoj ženina?«

»Jaz nimam dosedaj nobenega ženina!«

»Saj je vendar Tone . . .«

»Če je tebi in tistim tvojim družicam pri Toni toliko za Toneta, pa ga imejte! Meni pa ni treba nič več na nos nositi njegovih počenjanj!«

»O, o, kako je ošabna!«

Micka je svoji dobri prijateljici obrnila hrbet. Jeza je zgrabila dobro prijateljico, ki je iz ljubezni do svoje prijateljice, samo zato, da bi malo bolj pazila na svojega fanta, storila ta korak. In odšla je nazaj k Toni, zvesto poročala, kako je opravila in se jezila nad čudno sovaščanko, nad nedoumno Gabrovo Micko. In ženski zbor je pod predsedstvom Tone slovesno izjavil, da vlada čudno razmerje med Micko in Tonetom, ker noče eden drugega pripoznati, ker op vsem, kar se je zgodilo, še ne marata priznati, da se imata rada.

Med tednom se po vaseh ne zgodil kaj posebnega, ljudje so večinoma pri delu, nimajo časa za dolge razgovore, fantje ne za predolgo vasovanje, ne za različne druge njim priznane lastnosti, kakor pretepavanje in popivanje po gostilnah; dekleta, no, Bog jim je ustvaril urne in namazane jezike, molčati ne morejo, kaj važnega se nimajo razgovarjati — pa obirajo. Ob nedeljah se nabere dosti gradiva, da so bogato založene za cel teden z snovjo.

In tako je bil tisti teden za nje izredno plodosen. Tone - Micka! Predmet je bil že par tednov z vso skrbnostjo in neutrudljivostjo obdelovan, a vedno novi viri so se stekali k Toni.

Novih virov je nudila zopet prihodnja nedelja. Pred cerkvijo so stali fantje in čakali deklet; med zadnjimi je prišla iz cerkve Micka, Tone je pristopil k njej in ji nekaj rekel, Micka se je skoraj z nevoljo obrnila od njega, Tone je zardel in zrl par trenutkov za njo, nato se jezno obrnil in se pomešal med fante.

Toliko so dekleta zapazila — in dosti je bilo!

In zgodilo se je, da je bil tisto nedeljo popoldne Tone razigrane volje. Plesal je z vsemi dekleti, kazal, kakor da se ni ničesar zgodilo med njimi, se šalil, smejal, nagajal in pravil take, da se mu je celo omizje smejalo. Tega si pa dekleta niso mogla razložiti! Dejstvo je bilo, da ga je dopoldne po deseti maši Micka precej ostro zavrnila, a on je sedaj tako, kakor da ga je najljubnejše pogledala, mu rekla najizbranejšo besedo.

Nedoumno, kako stoje stvari med njima! Bog sam ju razumi!

Angela se je smejal a z drugimi dekleti, večkrat pomignila Tonetu za ples — in plesala sta, nad čemur se ni pa nihče preveč zgražal.

»E, navihani so ti fantje, zlasti kadar ga imajo malo v glavah!«

Kako, zakaj?»

»Pomislite, zadnjič so mi ponudili bratovščino?«

»Kako, kako, oni so ti ponudili?«

»I, seveda, oni, kdo drugi? Ali mar jaz njim? To se vendar ne spodobi!«

Fantje so bili osupli, dekleta so si začela popravljati predpasnike, da zakrijejo svojo zadrego.

»No, vidite, tako je bilo, in nazadnje — kakor čujem — bom še jaz kriva! To ni lepo, da me ljudje tako sodijo!«

»O, ni lepo!«

Dekleta so pordečela.

Zabava se je za hip ustavila, Tone je prvi zopet povzdignil glas, videlo se mu je, kakor da mu je vseeno, ali je kriv ali ne.

»V torek bo v mestu semenj! Ali bo šel kdo tja?«

»Jaz bom že šel! Par volov bom gnal na semenj!«

»E, nič mi ni, če se vozim ali hodim!«

»Pa nazaj grede, če prodaš!«

»Čeprav!«

Razšli so se tiste nedelje še precej zgodaj,

fantje so še zapeli na vasi in se potem začeli razhajati.

»Danes si nenavadno vesel!« je omenil proti Tonetu France.

»Sem, dasi bi moral biti pravzaprav klavern!«

»No, kaj pa je?«

»Pa izvedi, toda zase obdrži! Micko sem vprašal po deseti maši, če jo smem spremljati domov, pa mi je osorno odgovorila, da ne potrebuje spremljevalca, ker ve sama za pot! In potem me še pogledala ni! Vidiš, ali jaz kaj takega zaslužim od nje? Povedal sem ti, da je moja izvoljenka! Kaj bi ti napravil na mojem mestu, če bi prišel v tak položaj?«

»Hm, reš ne vem, kaj!«

»Toliko pa držim na svoj ponos, da se ne bom pustil tako poniževati! Vesel sem, da pokažem, da se bom še jaz proti nji vedel tako, kakor se ona proti meni!«

»Ej, Tone, ne vem, kako bo šlo! Ona ni taka kot so druge!«

»France, tebi povem vse, ti me tudi najbolje poznaš, povej mi torej, ali se strinja z mojim značajem, da bi jaz lazil za njo, ji razodeval svojo ljubezen in jo lepo prošil, naj bo prijazna z menoj?«

»Tisto ne, ampak vendar . . .«

»Nič, jaz se ji ne uklonim!«

»Toda pomisli, Tone, da nista pravzaprav še ničesar govorila o svoji ljubezni! Ona morda še sluti ne, kaj čutiš ti do nje in kake namene imaš z njo!«

»Kajpa, da ne sluti! Lahko je že spoznala, saj je bila pred kratkim še dobra z menoj in meni se je zazdelo, da ji tudi nisem kakor vsak drugi!«

»Le pazi, Tone, Micka je vredna, da si jo pridobiš!«

»In si jo bom tudi! Moja mora biti! Hočem ji pokazati, da mi ni preveč za njo — in ravno to mi jo pribori! Ej, to je najboljšo zdravilo za trmo!«

»Le glej!«

»Veš kaj?! Pojdiva pod njeno okno in ji zapojva kako pesem, da jo malo razjeziva!«

Odšla sta pod Gabrovo okno, in Tone je z nekoliko izpremenjenim glasom začel:

Jaz pa eno dekle imam . . .

France je prilagal, a nista še izpela do polovice, ko se je Mickino okno odprlo — in na njiju glavi je izlila Micka vodo.

»O, o, tako se pa nismo zmenili!« je zamrmral Tone in si otiral vodo iz obraza.

»Sram vaju bodi, zlasti tebe, Tone!« je zadonel iz sobice Mickin glas — in okno se je zopet zaprlo.

Tonetu je kar sapa zaprlo, ozrl se je na tovariša, ki tudi ni vedel, kaj naj reče.

»Sedaj pa imava!«

»Z njo se pa res ni šaliti!«

»Zlodja, ves sem moker! Ampak prav! Naj bo, toda to si zapomnim!« Tone je govoril to z dvomljivim glasom.

Poslovila sta se. Tonetu je donelo po ušesih: »Sram vaju bodi, zlasti tebe, Tone!«

Zlomek vendar, kaka je ta Micka!

(Dalje prih.)

Naročajte „ZLATO KNJIGO“!